№ 262
შაბათი, 4 დეკემბერი, 1899 წ.

1877—1899

იმერეთი

№ 262
შაბათი, 4 დეკემბერი, 1899 წ.

რედაქცია:
ნიკოლოზოფის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
გაზეთის დასაბეჭდად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციის და წერა-კითხვ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ 16 კაპ., მეოთხეზედ—8 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გაზეთის ღირს:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„იმერეთის“ ტელეფონი № 227

ნიკოლოზ გრიგოლის ძე მეუღლე და მეუღლე მისი ოლგა სვიმონის ასული ფვილგებითურთ გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გარდაცვალებას თავიანთ საყვარელის შვილის ნოეოროსიის უნივერსიტეტის სტუდენტის

გრიგოლ ნიკოლოზის ძის მეუღლოვისას.

გარდაცვალებულს მოასვენებენ რკინის გზით ბათუმიდგან ტფილისს ვაგზალზედ კვირას, ხუთს ქრისტეშობისთვეს, დილის 9 საათზედ, დაიქიდან წამოასვენებენ წმ. მამა-დავითის ეკლესიაში, საიდაც წირვისა და პანაშვიდის გარდახდის შემდეგ დაკრძალულ იქნება.
(1—196—1)

ტფილისის კერძო სამკურნალო
მკურნალის
ბელ ვედეანიშვილისა
ამყოფებს იღებენ ყოველდღე
კვირა დღეებს გარდ
ᲓᲘᲚᲘᲗ:
ი. ᲯᲘᲯᲘᲜᲐᲫᲔ.—კბილის სნეულ. 8—10 საათ.
Გ. ᲛᲐᲓᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგანი 10 საათ.
Ჯ. ᲛᲔᲠᲘᲡᲝᲗᲐᲕᲘ—სადასტატრო ტრიგონ. 10—12 საათ.
Თ. ᲛᲣᲨᲘᲜᲘ—ყურისა, ყელისა ვეროანისა—10½—12 საათ. (ორ-ბობით, ოთხშაბათობით და პარასკევით).
Ვ. ᲨᲐᲢᲘᲚᲝᲕᲘ—თვალისა 12 საათ.
Ზ. ᲨᲣᲛᲘᲫᲝᲕ.—ბავშვებისა (ორ-ბობით, ოთხშაბათობით და პარასკევით)—12—1 საათ.
Ლ. ᲛᲐᲠᲐᲯᲔᲜᲘᲩᲘ—12½—1½ ტაჭრა.
Მ. ᲛᲔᲡᲒᲗᲐᲒᲔᲯᲘᲕᲘ—სიფილისისა, ... და სხვრდვისა—1½—2 საათ.
Მ. Ა. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით—1—2 საათ.
Ჯ Ი. ᲒᲔᲓᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—ყურისა, ყელისა და ცხვირისა—2—3 საათ. (სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით).
ᲡᲐᲦᲐᲛᲝᲗᲝ:
Დ. Ა. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგანი და ბავშვებისა—5—6 საათ.
Ი. Ნ. ᲗᲣᲛᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.
Ს. Ი. ᲕᲐᲠᲐᲯᲘ.—შინაგანი და მასაჟი—6—7 საათ.
სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები და კაბინეტი ბაქტერიოლოგიურ და მიკროსკოპიულ გამოკვლევათა თვის.
ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კაპ., დანარჩენი—მორიგებით.
ᲥᲣᲩᲐ, ნიკოლოზოზის ქუჩა, სახლი სტანისაშვილისა, № 21 (კრასნოგოს ქუჩის ბინდასენ).
დირექტორი სამკურნალოსი Მ. Ა. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲤᲘᲚᲘᲛᲝᲜ ᲥᲝᲠᲘᲫᲔ
ასწავლის ქართულსა, რუსულსა და ევროპიულ სიმღერებს **ᲣᲜᲐᲡᲧᲘᲓ ᲚᲝᲠᲓ.**
ნომერი ქუჩა, სახლი ლეონიკისა № 3.

ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲜᲘ

ᲣᲪᲮᲝᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ

...ის სტუდენტთა საერთო ამხანაგობა: დაარსება ამხანაგობისა, ისტორია აწინდელი მდგომარეობა,—...ბრიელი სოფელი: ქონებრივი ...ურობა სოფლისა, სწავლა-განათლ... სამქმე და ჟურნალ-გაზეთები.—...ბერი თვალები: პროფესორ...ის მიერ გამოგზავნილი მინქანა.

...ულ ნოემბერში პარიჟის სტუ...ამ დიდი დღესასწაული გა... ამ თვეში აკურთხეს „პა...ტუდენტთა საერთო ამხანა...Უ ასოციაციის“ ახალი სა... მოსწავლე ახალგაზდობის ...ულს დესპრნენ რუსეთიდ... პრეზიდენტი, მინისტრები, ...ნი მოხელენი, პროფესორ...ერენი, უცხო-სახელმწიფო...ნი და მრავალი ხალხი. ... სასწავლებლის შენობანი ...ით იყო მორთული; სტუდე...ერთად დღესასწაულში მო... იღებდა მონაწილეობას, ...იგი საერო დღესასწაულს

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა
(კუკიაში, ვორონეოვის ქუჩა [illegible]ირდაპირ)
ავადმყოფთ იღებენ ექ[illegible] ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარ[illegible].
დილამობით:
Გ. Ა. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ, 11—12 საათ. სადასტატრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.
Ყ. Მ. ᲩᲘᲥᲝᲕᲐᲜᲘ. 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.
Ზ. Ი. ᲑᲐᲑᲐᲜᲐᲚᲘᲐᲜᲪᲘ—[illegible]ილის 11—12 ს. ქალთა და ბავშვთ[illegible] სენით ავადმყოფებს.
Ი. Შ. ᲞᲠᲝᲢᲐᲡᲔᲕᲘᲩᲘ. 12—1 ს. ყურისა, ყელისა, ცხვირისა და გულის ავადმყოფობისა.
Ა. Ჯ. ᲙᲐᲠᲐᲯᲔᲢᲘᲐᲜᲪᲘ 1—1½, საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.
Ა. Გ. ᲒᲣᲠᲐᲛᲝ. 1½—2 ს. შინაგანი და საშარდეს ავადმყოფობის.
საღამოობით:
Ი. Შ. ᲞᲠᲝᲢᲝᲡᲔᲕᲘᲩᲘ. 5—6 საათ.
Ა. Ნ. ᲨᲐᲯᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ. 6—7 საათ. ნერვებისა (ელექტროტერაპიისა) ვენერიულისა და კანის ავადმყოფობისა.
Გ. Ა. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ. 7—7½ საათ.
Თ. Ი. ᲠᲣᲓᲔᲜᲝᲗ.—სამკურნალოში გამოიკვლევს ქიმიურად, მიკროსკოპიულად და ბაქტეროლოგიურად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს ტ. სხვ. რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ჯერ შეურხ; ღარობთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით,
Ლ. Თ. ᲐᲠᲐᲕᲘᲜᲝᲕᲐ—გაუკეთებს სახლში მსურველი „მასსაჟს“, აუცრის ყვავილს და გამართავს საექიმო გენსტიკას ექიმების დანიშვნით. მიმჰარეთონ 11—1 საათამდე.
დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.
Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана.*
Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову.
(—1—Წ).

ᲔᲥᲘᲛᲘ
კ. ს. გძელიშვილი
მიიღებს
ᲧᲔᲚᲘᲡᲐ, ᲪᲮᲕᲘᲠᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲧᲣᲠᲘᲗ
ავადმყოფებს.
დილ. 9—11 ს., საღამოზე 5—7 ს.
მიხეილის ქუჩა, ნეშენეკების ეკლესიის პირდაპირ. **Михайловская, противъ кирки.**
(100—31—53)

ტფილისი, 3 დეკემბერი

რუსეთის გაზეთებში დიდი ხანია სჯაბაანია აღძრული სავალდებულო პირველ-დაწყებით სწავლების შემოღების შესახებ. ამ ტამად ყველასგან იმდენად კარგად არის შეგნებული საჭიროება და სარგებლობა სავალდებულო სწავლების შემოღებისა, რომ ამის დამ[illegible]ცებას დიდი ლარი ფ ხაზი არ უნდა. დროა, რომ რუსეთის სახელმწიფომაც დაადგეოს თავი იმ უბედურებას, იმ სიბნელეს, რომელსაც წარმოადგენს უვიცობა, უცოდინარობა. ამ სახელმწიფოს განათლების სიავკარგის აღსანიშნავად კმარა გავიხსენოთ, რიმ, როგორც ოფიციალურ ცნობებით დასაბუთებულია, ᲯᲐᲠᲘᲡ გაყვანილთა რიცხვის 68%-ᲘᲡᲨᲘ 68 სული) სრულიად უცოდინარია თურმე წერა-კითხვისა. სოფლად ისე მცირედ არის გავრცელებული წერა-კითხვის ცოდნა, რომ ხშირად მაგალითს საზოგადოების მამასახლის-მოსამართლეებად წერა-კითხვის უცოდინარნი არიან და აი, აქ, ასეთს მდგომარეობაში, ჰპოულობენ ასპარეზს მოსე მწერლები სათარეშოდ და სოფლის „სათლელ დუმად“ გასახდომად.

პირველ-დაწყებით სწავლის, უბრალო წერა-კითხვის ცოდნისაც-კი ასე მცირე გავრცელების მიზეზით

ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ
ᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡ
ᲕᲔᲓᲔᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ
ᲐᲛᲧᲝᲤᲔᲑᲘᲡ ᲘᲦᲔᲑᲔᲜ ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲔ
ᲙᲕᲠᲐᲡ ᲓᲦᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐ.
ᲓᲘᲚᲘᲗ:
Ი. ᲯᲘᲯᲘᲜᲐᲫᲔ.—კბილის სნეულ. 8—10 საათ.
Გ. ᲛᲐᲓᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგანი 10 საათ.
Ჯ. ᲛᲔᲠᲘᲡᲝᲗᲐᲕᲘ—სადასტატრო ტრიგონ. 10—12 საათ.
Თ. ᲛᲣᲨᲘᲜᲘ—ყურისა, ყელისა ვეროანისა—10½—12 საათ. (ორ-ბობით, ოთხშაბათობით და პარასკევით).
Ვ. ᲨᲐᲢᲘᲚᲝᲕᲘ—თვალისა 12 საათ.
Ზ. ᲨᲣᲛᲘᲫᲝᲕ.—ბავშვებისა (ორ-ბობით, ოთხშაბათობით და პარასკევით)—12—1 საათ.
Ლ. ᲛᲐᲠᲐᲯᲔᲜᲘᲩᲘ—12½—1½ ტაჭრა.
Მ. ᲛᲔᲡᲒᲗᲐᲒᲔᲯᲘᲕᲘ—სიფილისისა, ... და სხვრდვისა—1½—2 საათ.
Მ. Ა. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით—1—2 საათ.
Ჯ Ი. ᲒᲔᲓᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—ყურისა, ყელისა და ცხვირისა—2—3 საათ. (სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით).
ᲡᲐᲦᲐᲛᲝᲗᲝ:
Დ. Ა. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგანი და ბავშვებისა—5—6 საათ.
Ი. Ნ. ᲗᲣᲛᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.
Ს. Ი. ᲕᲐᲠᲐᲯᲘ.—შინაგანი და მასაჟი—6—7 საათ.
სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები და კაბინეტი ბაქტერიოლოგიურ და მიკროსკოპიულ გამოკვლევათა თვის.
ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კაპ., დანარჩენი—მორიგებით.
ᲥᲣᲩᲐ, ნიკოლოზოზის ქუჩა, სახლი სტანისაშვილისა, № 21 (კრასნოგოს ქუჩის ბინდასენ).
დირექტორი სამკურნალოსი Მ. Ა. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲤᲘᲚᲘᲛᲝᲜ ᲥᲝᲠᲘᲫᲔ

ასწავლის ქართულსა, რუსულსა და ევროპიულ სიმღერებს **ᲣᲜᲐᲡᲧᲘᲓ ᲚᲝᲠᲓ.**

ნომერი ქუჩა, სახლი ლეონიკისა № 3.

ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲜᲘ

ᲣᲪᲮᲝᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ

...ის სტუდენტთა საერთო ამხანაგობა: დაარსება ამხანაგობისა, ისტორია აწინდელი მდგომარეობა,—...ბრიელი სოფელი: ქონებრივი ...ურობა სოფლისა, სწავლა-განათლ... სამქმე და ჟურნალ-გაზეთები.—...ბერი თვალები: პროფესორ...ის მიერ გამოგზავნილი მინქანა.

...ულ ნოემბერში პარიჟის სტუ...ამ დიდი დღესასწაული გა... ამ თვეში აკურთხეს „პა...ტუდენტთა საერთო ამხანა...Უ ასოციაციის“ ახალი სა... მოსწავლე ახალგაზდობის ...ულს დესპრნენ რუსეთიდ... პრეზიდენტი, მინისტრები, ...ნი მოხელენი, პროფესორ...ერენი, უცხო-სახელმწიფო...ნი და მრავალი ხალხი. ... სასწავლებლის შენობანი ...ით იყო მორთული; სტუდე...ერთად დღესასწაულში მო... იღებდა მონაწილეობას, ...იგი საერო დღესასწაულს

უფრო ჰგვანდა, ვიდრე კერძოდ სტუდენტების დღესასწაულს.

იმ დაწესებულებათა შორის, რომელთაც აზრად მოსწავლე ახალგაზდობის ღირიბ წერა-კითხვა დახმარება და ამ ახალგაზდობის გვერთიანება აქვს, „პარიჟის სტუდენტთა ამხანაგობა“ ერთი ᲣᲙᲔᲗᲔᲡᲗᲐᲒᲜᲘᲐ მთელს ევროპაში; ამიტომ მეტად საინტერესო და საყურადღებოა ამ ამხანაგობის დაარსების, ისტორიის და მოკმედების გაცნობა. საინტერესოა ეს უფრო ეხლა, როდესაც რუსეთს გაზეთებში ამდენს სწერენ მოსკოვის იმ 500 სტუდენტის შესახებ, რომელთაც სწავლის ფასის შეუტანლობის გამო გამორიცხეს უპირებენ: დასახელებულ ამხანაგობის მაგალითიდგან მკითხველი აშკარად დაინახავს, თუ რა ძალაა სტუ ᲔᲜᲢᲝᲑᲐ და რა შემწეობა და დახმარება შეუძლიანთ ამოიფხრინონ სტუდენტებმავე თავიანთ ღარიბ და შეუძლებელ წერვებს.

სტუდენტთა ამხანაგობის დაარსების შესახებ საფრანგეთში პირველად (1848 წელს) ლაპარაკი აწ უკვე დავიწყებულმა მწერალმა ვატრიპონმა აღძრა; მაგრამ სხვა-და-სხვა მიზეზებისა გამო იმისი პროექტი განხორციელებას 1883 წლამდე ვერ ეღირსა. ამ წელს პარიჟში გარდაცვალა სოციალისტი ᲥᲣᲚᲘ ᲕᲐᲚᲚᲘᲠᲘ. იმის დასაფლავების დროს ორმა სტუდენტმა არა საკადრისი სამქმე ჩაიდინა. მეორე დღეს ამ სტუდენტების საქციელის გამო ერთ ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲨᲘ წერილი დაიბეჭდა. ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘ ორის კაცის მაგვარად მთელ სტუდენტობას ჰკიცხავდა დაცუდად ისსენიებდა. წერილმა სტუდენტთა შორის ერთი არეულობა და ალიაქოთი გამოიწვია, ყველანი უკმაყოფილებას აცხადებდნენ მთელის მოსწავლე ახალგაზდობის გაკიცხვის გამო: ორმა სტუდენტმა რომ ᲪᲣᲦᲝᲗ საქმე ჩაიდინოს, მთელი ახალგაზდობა რა შუაშია, ამბობდნენ ისინი. სტუდენტებმა კრებები და მიტინგები გამართეს ᲓᲐ ᲘᲡ ᲬᲧᲐᲠᲘᲗᲐᲓ ᲐᲛ ᲙᲠᲔᲑᲔᲑᲖᲔᲓ დადგა სათავე „სტუდენტთა ამხანაგობას“, იმ დაწესებულებას, რომელსაც დღეს თვით მთავრობაც-კი უსაჭიროესად სთვლის.

ᲔᲠᲗᲝ ᲐᲚᲔᲗᲘ კრებაზედ 1883 წელს, 30 დეკემბერს სამხატვრო აკადემიის

ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ
ᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡ
ᲕᲔᲓᲔᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ
ᲐᲛᲧᲝᲤᲔᲑᲘᲡ ᲘᲦᲔᲑᲔᲜ ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲔ
ᲙᲕᲠᲐᲡ ᲓᲦᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐ.
ᲓᲘᲚᲘᲗ:
Ი. ᲯᲘᲯᲘᲜᲐᲫᲔ.—კბილის სნეულ. 8—10 საათ.
Გ. ᲛᲐᲓᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგანი 10 საათ.
Ჯ. ᲛᲔᲠᲘᲡᲝᲗᲐᲕᲘ—სადასტატრო ტრიგონ. 10—12 საათ.
Თ. ᲛᲣᲨᲘᲜᲘ—ყურისა, ყელისა ვეროანისა—10½—12 საათ. (ორ-ბობით, ოთხშაბათობით და პარასკევით).
Ვ. ᲨᲐᲢᲘᲚᲝᲕᲘ—თვალისა 12 საათ.
Ზ. ᲨᲣᲛᲘᲫᲝᲕ.—ბავშვებისა (ორ-ბობით, ოთხშაბათობით და პარასკევით)—12—1 საათ.
Ლ. ᲛᲐᲠᲐᲯᲔᲜᲘᲩᲘ—12½—1½ ტაჭრა.
Მ. ᲛᲔᲡᲒᲗᲐᲒᲔᲯᲘᲕᲘ—სიფილისისა, ... და სხვრდვისა—1½—2 საათ.
Მ. Ა. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით—1—2 საათ.
Ჯ Ი. ᲒᲔᲓᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—ყურისა, ყელისა და ცხვირისა—2—3 საათ. (სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით).
ᲡᲐᲦᲐᲛᲝᲗᲝ:
Დ. Ა. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგანი და ბავშვებისა—5—6 საათ.
Ი. Ნ. ᲗᲣᲛᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.
Ს. Ი. ᲕᲐᲠᲐᲯᲘ.—შინაგანი და მასაჟი—6—7 საათ.
სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები და კაბინეტი ბაქტერიოლოგიურ და მიკროსკოპიულ გამოკვლევათა თვის.
ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კაპ., დანარჩენი—მორიგებით.
ᲥᲣᲩᲐ, ნიკოლოზოზის ქუჩა, სახლი სტანისაშვილისა, № 21 (კრასნოგოს ქუჩის ბინდასენ).
დირექტორი სამკურნალოსი Მ. Ა. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲤᲘᲚᲘᲛᲝᲜ ᲥᲝᲠᲘᲫᲔ
ასწავლის ქართულსა, რუსულსა და ევროპიულ სიმღერებს **ᲣᲜᲐᲡᲧᲘᲓ ᲚᲝᲠᲓ.**
ნომერი ქუჩა, სახლი ლეონიკისა № 3.

ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲜᲘ

ᲣᲪᲮᲝᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ

...ის სტუდენტთა საერთო ამხანაგობა: დაარსება ამხანაგობისა, ისტორია აწინდელი მდგომარეობა,—...ბრიელი სოფელი: ქონებრივი ...ურობა სოფლისა, სწავლა-განათლ... სამქმე და ჟურნალ-გაზეთები.—...ბერი თვალები: პროფესორ...ის მიერ გამოგზავნილი მინქანა.

...ულ ნოემბერში პარიჟის სტუ...ამ დიდი დღესასწაული გა... ამ თვეში აკურთხეს „პა...ტუდენტთა საერთო ამხანა...Უ ასოციაციის“ ახალი სა... მოსწავლე ახალგაზდობის ...ულს დესპრნენ რუსეთიდ... პრეზიდენტი, მინისტრები, ...ნი მოხელენი, პროფესორ...ერენი, უცხო-სახელმწიფო...ნი და მრავალი ხალხი. ... სასწავლებლის შენობანი ...ით იყო მორთული; სტუდე...ერთად დღესასწაულში მო... იღებდა მონაწილეობას, ...იგი საერო დღესასწაულს

ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲗᲐ ᲚᲣᲐᲖᲛᲘ ᲨᲔᲣᲡᲐᲜᲨᲜᲐᲕᲘ ᲡᲢᲣᲪᲣᲐ ᲬᲐᲠᲛᲝᲛᲣᲨᲗᲐ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲘᲡᲐᲠᲘᲐ ᲐᲠᲘᲠᲣᲚᲘ ᲐᲚᲘᲐᲥᲝᲗᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲐ ᲛᲝᲡᲬᲠᲐᲤᲔᲑᲓᲐ ᲛᲐᲜᲐᲛᲓᲔ ᲐᲠ ᲐᲪᲚᲔᲑᲓᲐ ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲨᲔᲣᲠᲐᲪᲮᲣᲛᲝᲤᲐᲚ, ᲕᲘᲓᲠᲔ ᲘᲒᲘ ᲐᲠ ᲒᲐᲣᲠᲗᲘᲐᲜᲓᲔᲑᲐ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲠᲣᲚᲘ ᲐᲚᲘᲐᲥᲝᲗᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲐ ᲛᲝᲡᲬᲠᲐᲤᲔᲑᲓᲐ ᲛᲐᲜᲐᲛᲓᲔ ᲐᲠ ᲐᲪᲚᲔᲑᲓᲐ ᲐᲡᲔᲗᲘ ᲨᲔᲣᲠᲐᲪᲮᲣᲛᲝᲤᲐᲚ, ᲕᲘᲓᲠᲔ ᲘᲒᲘ ᲐᲠ ᲒᲐᲣᲠᲗᲘᲐᲜᲓᲔᲑᲐ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲠᲣᲚᲘ ᲐᲚᲘᲐᲥᲝᲗᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲐ ᲛᲝᲡᲬᲠᲐᲤᲔᲑᲓᲐ ᲛᲘ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მის ზრუნვა სახელმწიფომ უნდა იკისროს: სასწავლებლები უნდა დაარსოს, უსასყიდლო სწავლება შემოიღოს და საკანონმდებლო წესით სავალდებულო გაბედოს იგი ყოველის მკვიდრისათვის ეროვნებისა და სარწმუნოების განურჩევლად.

აზრი სავალდებულო პირველ-დაწყებით სწავლების შემოღებისა უცხო არ არის რუსეთისათვისაც. მაგალითებრ, ასეთი წესია შემოღებული ბალტიის იქითა მხრის ქვეყნებში. ამას გარდა, რუსეთის კანონდებულების ძალით ებრაელ-ვაჭართა და საპატრო მოქალაქეთა შვილნი უფლებად შერა-კითხვის მცოდნენი უნდა იყვნენ, თუმცა, სამწუხაროდ, სასწავლებელთა სიმცირისა გამო, ეს კანონი ცხოვრებაში განუხორციელებელი რჩება.

რასაკვირველია, ამ კანონის საერთოდ შემოღებასა და სასწავლებელთა ᲒᲘᲡᲔᲗᲘ რიცხვის დაარსებას, რომ მთელის რუსეთის მოზარდს თაობას კმარ ეყოს, დიდი ხარჯი მოუნდება, მაგრამ ამ დიდს ხარჯს დიდი სიკეთე და ბედნიერებაც მოსდევს და ძლიერი სახელმწიფო რუსეთისა ადვილადაც გასწვდება ამ ხარჯს სასწავლებელთა თანდათან გამოავლებით და აწარსებულს სასწავლებლებში ეხლივე უსასყიდლო სწავლების დაწესებით.

ეხლა, როდესაც რუსეთის კანონდებულებას საერთოდ გადასინჯვისა და განახლების ხანა დაუდგა, კარგი იქმნება მთავრობამ ამ სავალდებულო პირველ-დაწყებით სწავლების საქმესაც გაუწოოს ჭირისუფლობა და იგიც დაადგინოს თვისდა სასახელოდ და რუსეთის ყველა მკვიდრის სასიკეთოდ.

ფარნაოზი

ახალი ამბავი

*** კავკასიის მთავარ-მართებელს თავ. გ. ს. გოლიცინს და მისს მეუღლეს მ. თ. გოლიცინისას 1-ლ დეკემბრის საოპერო წარმოდგენის შემდეგ, რომელიც გაზ. „ტფილ. ფურც.“-მა გაჰმართა მოსკოვის სტუდენტების სასარგებლოდ და

ლი წესები.

ასე გაძლიერდა და განვითარდა ამხანაგობა. მას აქვთია ამხანაგობა დარიბ სტუდენტებს წელიწადში 100,000 ფრანკს მეტს ურიგებს, 200 სტუდენტს თვისს ხარჯით ინახავს და თითქმის ყველა შეუძლებელ მოსწავლეთა სწავლის ფასს თვითონ იხდის. სესხად ხომ ამხანაგობიდან აუარებელი ფული ეძლევათ უმაღლეს სასწავლებლების მოსწავლეებს; ამასთან, მხედველობაში იქონიეთ, 15 დღის განმავლობაში მხოლოდ ათი ᲗᲘᲗᲘᲗᲘᲗᲘ იყო, რომ სტუდენტებს სესხი არ დაუბრუნებინოთ.

ყველა ამას გარდა ამხანაგობას ნეობრივადაც დიდი გავლენა აქვს მოსწავლე ახალგაზდობაზედ. 1893 წელს სტუდენტებს ერთს სასტუმროში ბალის გამართვა აუკრძალეს. ამის გამო სტუდენტებსა და პოლიციის შორის შეტაკება მოხდა, როდესაც მოკლულ იქმნა ერთი ახალგაზდა მუშა, სტუდენტების მომხრე. მუშის დასაფლავება სტუდენტებმა მთელ მანიფესტაციად გადააქციეს: სასაფლაოზედ გვამი 10,000 რომელზედაც თვით მთავარ მართებელმა ინება დასწერა, გარდაუცია ხსენებულ გაზეთის რედაქციისათვის 100 მან.

*** დღეს, 4 ს ქრისტეშობისთვეს, წმიდა ბარბარეს დღეობის გამო, ნავთლელში, წმიდა ბარბარეს ეკკლესიაში, მწირველნი ბრძანდებიან ეპისკოპოსნი გორისა ყოველად სამღვდელო ლეონიდი და ალავერდისა ყოველად სამღვდელო კირიონი. წირვა დაიწყება დილის 10 საათზე.

*** კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებამ თავისს წარმომადგენლებად კავკასიის საშინად-მრეწველო კომიტეტში აირჩია ნ. ა. სულთან-კრიმგირეი და საზოგადოების მდივანი ე. ო. იოსელიანი.

*** 10 დეკემბერს მოხდება კავკასიის სამეურნეო საზოგადოების წევრთა საერთო კრება, რომელზედაც, სხვათა შორის, აგრონომი ბ-ნი ანდრონიკაშვილი მოახსენებს მევენახეთა კრების დადგენილებათ, რომელიც 20—25 ნოემბერს ქ. თელავში მოხდა.

*** დღეს 4 დეკემბერს, საღამოს 7½ საათზედ, კავკასიის საბაღოსნო საზოგადოების განყოფილებაში მოხდება ამ განყოფილების წევრთა შეერთებული სხდომა, რომელიც სხვათა შორის, განიხილავს მოხსენებათ: 1) ბ ნის პიდონისას, „სახალხო სკოლაში ხელით შრომისა და მეურნეობის სწავლების მნიშვნელობის შესახებ“ და 2) ა. ე. კლაუსენისას —„ნაყოფების მოყვანის საქმე განყოფილების გამოფენებზედ სოხუმსა, ბაქოსა და ტფილისში.

*** 1-ლ დეკემბერს მოხდა ქალაქის გამგეობის სხდომა, რომელსაც დაესწრო ინჟ. ლინდლეი, საფინანსო კომისიის წევრნი და ს.ხ. ინჟ. ლინდლეიმ განაცხადა, რომ ქალაქისათვის საჭიროა წყლის გამოყვანა ახალ წყაროებიდან, რადგან ავჭალის წყლის მილების გაფართოება და ფილტრების გამართვა ფულის დახარჯვად არა ჰღირსო. სხდომაზედ დამსწრეთა უმრავლესობა ლინდლეის აზრს დაეთანხმა. ნატახტარის წყაროების შესახებ ლინდლეიმ ის აზრი გამოსთქვა, რომ წინდაწინვე საჭიროა ამ წყაროების გამოკვლევა, რასაც მისის გამოანგარიშებით, დასჭირდება 60,000-დან 100,000 მანეთამდე.

*** 1-ლ დეკემბერს სახაზინო თეატრში მოსკოვის ღარიბ სტუდენტთა სასარგებლოდ გამართულ საოპერო წარმოდგენას აუარებელი საზოგადოება დაესწრო, იმის მიუხედავად, რომ ძველი ოპერები „ბალმასკარადი“ და „ერნანი“ იყო და ნიშნული წარმოსადგენად.

*** პეტერბურგის უნივერსიტეტს გამოუგზავნია ს. პეტერბურგში მადნების საქმეთა საუკეთესო მცოდნე, პროფესორი ა. ნ. კარნოვიჩი, რომელიც ორის თანაშემწეთაფრთ 29 ნოემბერს უკვე ჩამოსულა ოჩემჩირეში, საიდგანაც წასულა ტყვარჩელში ქვა-ნახშირის მადნების გამოსაკვლევად, რომლებიც აღმოაჩინა იქ გიორგი ბუტმმ.

*** შტაბს-კაპიტანმა ფლეგინსკიმ სადგ. მცხეთის მახლობლად პროზოროვსკის მამულში სხვა-და-სხვა ძველი ნივთები იპოვა და ტფილისის გუბერნატორს წარუდგინა, გუბერნატორს-კი ეს ნივთები კავკასიის მუზეის დირექტორისათვის გარდაუცია.

*** რომში, ვატიკანის წიგნთ-საცავში კიდევ აღმოჩენილა ძვირფასი მასალები საქართველოს ისტორიის შესახებ. სხვათა შორის იქ ნაპოვნ ქაღალდებიდგანა სჩანს, რომ XVIII საუკ. ნახევარს რომში ყოფილა ორი ქართველი ეპისკოპოსი, გურიიდამ წასული. ქაღალდებიდგან არა სჩანს, ეს ეპისკოპოსნი რა საქმის გამო წასულან რომში.

*** ტფილისში ჩამოვიდნენ საფრანგეთის ხე-ტყის მწარმოებელთა ფირმის წარმომადგენელნი ინჟინერები მარშანდი და ჟან-მაიორელი, რომელთაც მოლაპარაკება აქვთ ყარსის რკინის გზის მახლობლად მყოფ ტყეების პატრონებთან იმის შესახებ, რომ შეეძინონ ამთგან ეს ტყეები ხეების მოსაჭრელად.

*** ნაძალადევისა და მის ახლომახლო ადგილების მცხოვრებთა თხოვნით, ტფილისის გუბერნატორმა, ამიერ კავკასიის რკინის გზის უფროსთან მოლაპარაკებით, განსაკუთრებული კომისია შეადგინა, რომელსაც მიენდო ნაძალადევსა და ქალაქის ქუჩებს შუა გადასასვლელ და მისაბგომ გზების გაკეთების საქმე.

*** ამ ჟამად ყველა კეთილ-სინდისიერმა ფირმამ წარუდგინა გამოსაკვლევად აბრეშუმის თესლი კავკასიის სააბრეშუმო სადგურს, რომელმაც, ქუთაისის მეაბრეშუმეთა კრების დადგენილების თანახმად, თვისს-მიერ შემოწმებულ თესლს სამის ფერის ბანდეროლი გაუკეთა: 1) თეთრის ფერისა წითელის ბეჭდით—ცელულიარულ თესლს; 2) ლურჯის ფერისა წითელის ბეჭდით—სამრეწველო თესლს და 3) წითელის ფერისა შავის ბეჭდით—დასნეულებულ თესლს. ამას გარდა დასნეულებულ თესლიან კოლოფს ბეჭედი აზის წარწერით: „დასნეულებული“ („зараженная“). ყველა კოლოფებს აქვს „1900 წელი“ მეაბრეშუმეთ ყურადღება უნდა მიაქციონ, რომ მათ უბანდეროლო თესლი არავინ შეატყუოს, რადგან უბანდეროლო თესლს მხოლოდ ისინი შეეძლევენ, რომელთაც თავიანთის თესლის სიკარგე არა სწამთ. ამისთან მეაბრეშუმეთ უნდა მიიღონ მხოლოდ თეთრ და ლურჯ ბანდეროლიანი თესლი და არა წითელ ბანდეროლიანი.

*** გაზ. „კავკაზს“ ნაძალადევის ადგილების ერთის მოიჯარადრისაგან შემდეგი წერილი მიუღია: „ქალაქის მოურავი, რომელიც ვითომ ჩვენს ინტერესებს იცავს, იმ აზრისა არის, რომ ქალაქის ადგილების გაყიდვის დროს, ამ ადგილებს ხელში ჩაიგდებს სულ რამდენიმე შეძლებული კაცი და არა ეხლანდელი მოიჯარადრენი. ეს აზრი არ არის სწორე, რადგან თუ ჩვენ, ნაძალადევლნი, ქოხები აგვიშენებია და იმასკი არ ვცდილობთ, რომ გავფართოვოთ ჩვენი სადგომები, ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ საკუთარად არ მიგვაჩნია ჩვენ მიერ იჯარით აღებული ადგილები, რომლებზედაც ერთს რუსულ გაზეთში აწერილია პატარა სოფელი ეკიუბლიანი, ვისარგებლებთ ამ აწერილობით და გავაცნობთ მკითხველებს მოკლედ შვეიცარიის სოფლის ავ-კარგს. ეს სოფელი სულ 175 კომლისაგან შესდგება. აქვს ეკიუბლიანს 500 დესეტინა მიწა, აქედგან 53 დესეტინა ტყეს უჭირავს, 27 დესეტინა ვენახს, დანარჩენი 420 დესეტინა სახნავ-სათესს მიწას შეადგენს. სთესენ უმთავრესად პურსა და ᲒᲐᲠᲗᲝᲗᲘᲗᲘᲗᲘ (320 დეს.), აგრეთვე საქონლის საკვებ ბალახს (100 დეს.).

სოფელს სრული თვით-მმართველობა აქვს მინიუბეული და იმის ყოველსავე შინაურს საქმეებს არჩეული კაცები განაგებენ. კიუბლიანის საზოგადოებაში 110 კაცსა აქვს ხმის უფლება. ეს კაცები ირჩევენ სინდიკს, მდივანს, კასირს და სამფინანსოპალო სპეციალ 4 წევრს. არჩეულნი ზრუნავენ გზების გაყვანისათვის, სამკურნალო შეწეობის აღმოჩენისათვის, თვალ-ყურს ადევნებენ სწავლა-განათლების საქმეს სოფელში, ბანკოს თამაშიც. თუ რამდენად მდიდარია ამ ჟამად ამხანაგობა, იქიდგანა სჩანს, რომ მან შესძლო უზარმაზარის შენობის შეძენა, რომელიც ნახევარ მილიონ ფრანკადა ჰღირს.

ემილ ლუბე მეთოხეპრეზიდენტია, რომელიც სტუდენტების ამხანაგობის დღესასწაულს ესწრება. პრეზიდენტი სტუდენტებმა დიდის ამბით მიიღეს. საუზმის დროს, რომელიც ლუბეს პატივ-საცემად გამართეს, თავმჯდომარეობდა სტუდენტი ლაკომბი.

***

სოფლის მცხოვრებთა კეთილ დღეობით შვეიცარიამ ევროპის ვერც ერთი სახელმწიფო ვერ შეედრება. ძნელად შეხვდებით თურმე შვეიცარიის სოფელში ღარიბ-ღატკს, თუმცა ამავე დროს ძალიან მდიდრებიც იშვიათად მოიპოვებიან იქ. თვით ხალხი საოცარი მშრომელი და მუყაითია. უმთავრესი ძალა, რომელიც შვეიცარიელ სოფლელთა კეთილ-დღეობას ხელს უწყობს, არის სოფლელთა ერთობა და თანხმობა საზოგადო საქმეში.

ᲐᲒᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ჩვენი სახლები, და არ შეგვიძლიან სიყვარულით მოვეკიდოთ იმას, რასაც ადგილად წაგვართმევენ. მაგრამ ხელოსანი რომ არა. ფრის გულისაკენ არ გაჰყიდის თვისს-მიერ უკვე შეძენილ ადგილს, ამას ამტკიცებს შემდეგი მაგალითი. ამ ათის წლის წინად ქალაქმა გაჰყიდა 60 ადგილი. ეს ადგილები მაშინ შეიძინეს რკინის გზის ხელოსნებმა და ზედ თავდაპირველად ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ პატარა ქოხები აეშენეს, შემდეგ კი 2 და 3 სართულიანი სახლები ააგეს, რომლებსაც ისინი არა თუ არ გაჰყიდიან, პირ-იქით სცდილობენ გაადიდონ და გააუმჯობესონ. სახლების აშენების მსურველი ხელოსნებს, ადგილის მესაკუთრეთ, ლოთობასაც კი თავი დაანებეს და ამით ცხოვრებას იუმჯობესებენ. ქალაქის მოურავის მოსაზრება-კი სულ სხვა გვარია. ის ვითომ ჩვენ მფარველობას გვიწევს, მაგრამ ასეთის მფარველობისათვის არაკინ მისი მადლიერი არ არის. ჩვენ ეხლა კარგად გვესმის, თუ რას გვიქადის ჩვენ, ხელოსნებს, ასეთი მფარველობა... ნაძალადევის გაყიდვის წინააღმდეგობის მიზეზი ის გარემოებაც არის, რომ ნაძალადევში სცხოვრობენ მხოლოდ რუსები და ქართველები და ქალაქის ადგილების მოიჯარადრენიც ესენი არიან“.

*** როგორც „Ежедн. Практ. Медиц.“ აუწყებს, ერთს მდადარს მანდილოსანს, რომელიც ᲣᲠᲣ ᲣᲝᲗᲔᲚᲐ და Nicholson-ის ინსტიტუტში მომზადებულ ხელოვნურ ᲣᲠᲘᲡᲘ აფსკის (Барабанная перепонка) წაᲚᲔᲚᲝᲑᲗᲝᲗ შეაწირნელა, გადაუცია ამ ინსტიტუტისთვის 25,000 მანათი ამ ᲐᲖᲠᲘᲗ, რომ შეუძლებელ ᲣᲠᲬᲣᲚᲘ უსასყიდლოდ დაურიგდეთ ასეთი აფსკები. მსურველმა უნდა მიმართოს „Longcott, Gunnersbury, London W“-ს.

*** ის ბოროტ-გამზრახველნი, რომელთაც ამიერ-კავკასიის რკინის გზის მიმოსვლის უფროსის იზმაილოვის მოკვლა განიზრახეს ᲯᲔᲠ კიდევ ვერ აღმოუჩენიათ.

*** ტფილისის პოლიციმეისტერმა წინადადება მისცა ქალაქის ბოქაულებს, ყოველი თვალ-საჩინო ამბავი დაუყოვნებლივ ტელეფონით აუწყეთ პოლიციის ყველა ნაწილებს, აგრეთვე მეც მაცნობეთ და ოლქის სასამართლოს ბრალმდებელსაც.

საზოგადო მამულებს და დაწესებულებებს აწარმოებენ, ხარჯს ჰკრებავენ, სოფლის ვალს იხდიან და სხ.

ამ პატარა სოფელს საკუთარი საავადმყოფო აქვს, სადაც ყველა ავადმყოფს უსასყიდლოდ აწვენენ და წამლებიც უსასყიდლოდვე ეძლევა; ექიმი მახლობელს სოფელში სცხოვრობს. სოფელს აქვს აგრეთვე სკოლა, სადაც ყველა ბავშვისთვის სწავლა საველდებულოა 16 წლამდე, წიგნთ-საცავი, ბანკში შეტანილი საზოგადო თანხა, საზოგადო წისქვილი, დუქანი, სასწორი და ორი პური საცხობი. სოფელნი არავითარ გადასახადს არ იხდიან სკოლისა და საავადმყოფოს სასარგებლოდ, გზების გასაყვანად და სოფლის სხვა საქმის მოსაწყობად. ყველა ამას უძღვება შემოსავალი საზოგადო წისქვილისა, დუქნისა, ტყისა, სასწორისა და პურის საცხობისა.

წლიური ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲘ ეკიუბლიანისა 15 ათასი ფრანკია. აქედგან ყველაზედ მეტი—3½ ათასი ფრანკი სკოლას უნდება, 3400 ფრანკი—საავადმყოფოსა და ექიმს; 2½ ათა-

*** 1-ლ დეკემბერს პოლიციის მოხელეთ რიყის ქუჩაზედ შეიპყრეს ტფილისის მეტროვრენი ი. ბაიდურაშვილი და ა. ალმანიცი, რომელთაც რამდენიმე წყვილი კალოში მოპარაზათ ივან ჟაბინის მაღაზიიდგან. მოპარული კალოშები ჟაბინს დაუბრუნეს, ხოლო დამნაშავენი სამართალში მისცეს.

*** 2 დეკემბერს ქ. გორში გიმეზავრა ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისხლის სარჩოლის 1-ლ განყოფილების სხსნია, რომელიც შესდგება სასამართლოს თავმჯდომარის ე. ვ. ჩეშეხოვის, სასამართლოს წევრის ა. ვ. პადალკოს და ბრალმდებლის ამხანაგის ა. ვ. მოსკალიოვისაგან. მათთან ერთად სხსნაში მონაწილეობას მიიღებს ადგილობრივი მომრიგებელი მოსამართლე. სხსნა გასტანს 16 დეკემბრამდე. განსახილველად განიშნულია 40 სისხლის სამართლის საქმე.

თეატრის მატიანე

„შეშლილია“, კომედია-დრამა 2 მოქმედ., ალ. ვ. ალაშინისა. ძ ე ნ წ ი, კომედ. 2 მოქმედ., თხზ. ვ. ერისთავისა.

ეს პიესები წარმოდგენილი იყო მოსკოვის ლარინ სტუდენტების სასარგებლოდ. ორმავე პიესამ შედარებით კარგად ჩაიარა, განსაკუთრებით ბ-ნ კ. მესხისა და ბ-ნ ვ. ალაშაძის მეცადინეობით, რომელთაგან პირველი „შეშლილია“-ში ესო ბერნარდ ჰარლეიგის როლს თამაშობდა, ხოლო მეორე—ძენწის კარაპეტ დალიღოვის როლს.

დანარჩენ მსახიობთა შორის პირველს პიესაში მოსახსენებელია კიდევ ბ-ნი გედევანიშვილი, მკურნალის გარრისონის როლის აღმასრულებელი, რომელიც ყოველივის განირჩევა სხვა არტისტთაგან იმითი, რომ როლი იცის ხოლმე და თავისს მოვალეობას გულმოდგინედ და ჯეროვანად ეკიდება. მაქსიელდის როლის აღმასრულებელი, ბ-ნი ხოსროევი, სრულიად გამოუცდელი მსახიობი აღმოჩნდა და არ იცოდა ხელთათმანი ანუ ხელები სად შეენახა. „ძენწ-“ში ივანიკას როლის აღმასრულებელი ბ-ნი ადამიძე მეტისმეტად ხტოდა და ცუნცრუკებდა, თუმცა სახტომ-საცუნცრუკებელი არა ჰქონდა-რა და უკეთესს იზამდა, რომ ზომიერება დაეცვა. ქ-ნი ნებიერიძე სულტი იყო ლეილი ანნას როლში. დანარჩენ მსახიობთ პაწია როლები ჰქონდათ და არა წაუხდენიათ-რა.

სი—ახალის გზების გაყვანას, ძველის შეკეთებას, ხიდებს და ხიბას; 1000 ფრანკი საზოგადო შენობათა და ტყის შენახვას, ამდენივე სოფლის ვალის სარგებლის გასტუმრებას. ოღორაც ვსთქვათ, მთელ ამ ხარჯს საზოგადო დუქანისა და წისქვილის შემოსავალი ისტუმრებს, თვით სოფლელნი ერთ ფრანკსაც არ იხდიან.

სოფლის შუა გულში გამოჭიმულია ორსართულიანი დიდი შენობა. ამ შენობაში მოთავსებულია სკოლა ანაბის.განყოფილებით. იქვეა მასწავლებლების სადგომი და სინდიკის მასალები ოთახი. სკოლაში ბავშვები ოცთის წლიდგან იწყობენ სიარულს და შვიდს წლამდის პირველს, დაბალს განყოფილებაში რჩებიან. იქ ბავშვები ზაფხულში ოთხ საათს ატარებენ, ხოლო ზამთარში—ხუთსა. ამ განყოფილების მასწავლებელ ქალს მეტად მცირე ჯამაგირი აქვს სულ 300 ფრანკი. ესეც კია, რომ ქალი უფრო ძაძაა, ვიდრე მასწავლებელი, რადგანაც ამ განყოფილებას მოწაფენი მთელ დროს თამაშობაში ატარებენ. წელს დაბალს განყოფილებაში 35 ბავშვია.

სკოლაში სიარული ბავშვებისთვის სავალდებულო შვიდს წლიდგან ხდება. 11—12 წლამდე ბავშვები მეორე განყოფილებაში რჩებიან, შემდეგ-კი უფროს მასწავლებლის განყოფილებაში გადადიან. მეორე მასწავლებელს წელიწადში 900 ფრანკი აქვს ჯამაგირი; ამას გარდა ეძლევა სადგომი და ცოტაოდენი მიწაც. ამ განყოფილების მასწავლებლად მამაკაცია.

უფროს მასწავლებლის ხელში მოსწავლენი 16 წლამდე რჩებიან. ამ მასწავლებელსა აქვს 1,600 ფრანკი ჯამაგირი და სადგომი, ეძლევა შეშა, ნავთი, მოსამსახურე და მიწა. მოსწავლეებს უსასყიდლოთ ეძლევათ სახელმძღვანელო წიგნები, რვეულები, კალმები, ფანრები და სხ. წელიწადში თითო მოსწავლეს $2^1/_2$ ფრანკის სასწავლო ნივთები სჭირდება, ამ ხარჯის ნახევარს სოფელი ისტუმრებს, ხოლო მეორე ნახევარს-კი ნაციონის კასსა.

წიგნებისა და ჟურნალ-გაზეთების ყოფილებენი ძალიან არიან თურმე შეჩვეული. როგორც იმ გაზეთის კორესპონდენტი მოგვითხრობს, სადგანაც ჩვენ ეს ცნობები ამოვიღეთ, ეკუთვნილი თვისს 170 კომლითი იწერავს სულ 18 ყოველ თვიურ ჟურნალს და 38 ყოველ-კვირეულსა და 95 ყოველ-დღიურს გაზეთს!

* * *

ფრანგულ ჟურნალ „Revue de Rorues“-ის თანამშრომელი, ექიმი კაკი ერთს მეტად საკვირველს ამბავს იუწყება. ამ ექიმის სტატყეთ ლონდონელ პროფესორს პეტრე სტიენს გამოუყენია ერთგვარი მანქანა, რომლის შემწეობითაც უსინათლოს ისევე შეუძლიან ყველაფრის დანახვა, როგორც თვალებ-მთელ კაცს. ეს მანქანა თვალის მაგიერობასა სწევს და თუ თვალებ ახვეული კაკი გაიკეთებს, ისიც დაინახავს ყველაფერს.

„პროფესორმა სტიენსმა შემოიყვანა ერთს მეტად ბნელს ოთახში და ხელსახოცით მაგრა თვალები ამიკრა,—მოგვითხრობს ექიმი კაკი. თვალები ისე მაგრად მქონდა აკრული, რომ სრულებით ვერაფერს ვერა ვხედავ. ჩამოდგა ერთი ოცდაათი წამის წყალი და ადგოს შენობას; ბაღი, ეკლესია აკლებულია, ბეგარებული, მთელი მიდამო ნამდვილი „პარტახია“. ნუ თუ მოასმა კანონია?—იკითხავთ. არა, კანონი არ მოსხლობილა, მაგრამ სრაკამეები, ინსპექტორ და ამითი დამშაშები არ გამოლეულან ჩვენში. რამდენი ერთი მოგოგანდა ამათი ოინები?

„სამშენი თქვენნი გამოგაჩენენ თქვენ“, სრიგაბეკეთ! მგონი კანკითხვის დროე ახლოს არის, ამ დეკემბერში, თუ ინვარშია.

მეთვალყურე

რუსეთი

ფინანსთა და შინაგან საქმეთა სამინისტროებს ლაპარაკი აღუძრავთ იმის შესახებ, რომ ერობა განთავისუფლებულ იქმნას სამეფოლო სასწავლებელთა შესანახ ხარჯებისაგან.

— დღემდე ჩინელები ჩაის გასასყიდად მოდიოდნენ რუსეთში, დღ. სკი ისინი ზოგიერთ სარეწველო დარგთა შესასწავლად თურმე მოდიან აქ. ამ ჟამად რუსეთში იმყოფება რამდენიმე ახალგაზდა ჩინელი, დიდ კაცის შვილები, რომელთაც განზრახვა აქვთ რუსეთი სრულიად და სავსებით გაიცნონ.

— მომავალ წლისათვის განზრახულია ცხვრის მომშენებელთა და მატყლის მწარმოებელთა კრების მოწვევა.

— სამთო დეპარტამენტს განზრახვა აქვს დაიარსოს მომავალ წლიდგან განსაკუთრებული სასტატისტიკო განყოფილება სამთო სამმართველოებთან, რომელსაც სავნად ექმნება ცნობები შეჭარბის მუშაობის დროს მცირე-წლოვან მუშათა დაშავებისა და უბედურ შემთხვევების შესახებ.

— პეტერბურგელ თამბაქოს მწველთა სასტიკი ბრძოლა გამოუცხადებიათ თამბაქოსათვის და ამ აზრით დაუარსებიათ „არა-მწველთა“ საზოგადოება, როგორც ლონდონში არსებობს.

— სამხედრო მინისტრის-მიერ გამოქვეყნებულ წესების ძალით სავალდებულოა ყოველი აღიკრას ყველა ახალ ჯარის კაცს, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა ტანზედ წინად აკრილის, ანუ ნამდვილის ყვავილის ნიშნები.

უცხოეთი

ᲐᲕᲡᲢᲠᲘᲐ. ნიშენცებისა და ჩეხების დეპუტატების კონფერენციის უსაოფოდ ნიკელის შემდეგ, საქმის მდგომარეობა ავსტრიაში უფრო გამწვავდა. ხმა გავრცელდა, რომ სამინისტრო სამსახურიდან გადადგომას აპირებსო. მაშინვე, რიგ-კი გაიგეს, რომ კონფერენცია დაიშალა, ერთი კაცი ინსულტი ამშვიკატორმა და დადასნს ესაფარა. ამბობენ, ეთიოპიე ეთხოვის მინისტრ-პრეზიდენტს ამშვიკატორისათვის, რომ ჩეს მაგიერი კაცი მოსახეთო. ამის გარდა შანაგან სამეთა მინისტრს ეერბერგს ზოდაპრაკვა ეკონერთოვის რამდენიმე დასის მეთაურებთან. ჩეხების დეპუტატების დასაკმაყოფილებლად, ეერბერგს განუცხადეთ, რომ შესაძლებელია ოფიტიციალის მინისტრმა კინდინეგრმა სამსახურს თავი დასნეს, რომელსაც თავი და თავი ბრალი ედება ესათა თანასწორობის უფლების მსახობის შესახებ განკარგულების გამოცემაშია. მეორეს ხეთ (ეოლფერსა და ფონ ბერეგრეის დასი) წარმომადგენლებს განუცხადებიათ, რომ თანხმა ვართ ჩეხურს ენას უფლება მიეცეს ოფიციალურ ჩეხეთში, მაგრამ მორავიაში-კი არ შეიძლებოთ. ამ უკანასკნელ შეხედურა ენა შეიძლება გაუთანასწორდეს ნემეცურს მხოლოდ სოფლისა და სკოლებში. მაგრამ ჩეხები უარადდებასაც არ ჰქმეენ ნემეცებს დაბეზებას, რასაც დიდი ხანია შეაჩვეს უფრა. ეხეთი „Narodni Listy“ ამ რას ამბობს:

„ჩეხები ამის შემდეგ არადეს არ დასხდებიან სათათბიროდ ნემეცებთან ერთად, სანამ ჩეხურს ენას უფლება არ დაუბრუნდეს სასამართლოებსა და სხვა დაწესებულებაში როგორც ჩეხეთში, ისე მორავიაში. ასეთი თათბირი შეუძლებელია ამ შემთხვევაშიაც-კი, ბ-ნი კინდინეგრი რომ სამსახურიდგან გაეგდეს და სასჯელი მეტეკეთო ეეკეს, კინდ დეპუტაციებულია უკანასკნელად მიმხდარ ეუნაოების გამო. ჩეხების დეპუტატებს ისევ-და დარჩენათ, რომ კანაკრძალ ინსტრუქცია მომეტებულის ძალ-ღონით და გულმოდგინეობითო.“.

ᲘᲢᲐᲚᲘᲐ. ნიშენცებისა და ჩეხების დეპუტატების კონფერენციის უსაოფოდ ნიკელის შემდეგ, საქმის მდგომარეობა ავსტრიაში უფრო გამწვავდა. ხმა გავრცელდა, რომ სამინისტრო სამსახურიდან გადადგომას აპირებსო. მაშინვე, რიგ-კი გაიგეს, რომ კონფერენცია დაიშალა, ერთი კაცი ინსულტი ამშვიკატორმა და დადასნს ესაფარა. ამბობენ, ეთიოპიე ეთხოვის მინისტრ-პრეზიდენტს ამშვიკატორისათვის, რომ ჩეს მაგიერი კაცი მოსახეთო. ამის გარდა შანაგან სამეთა მინისტრს ეერბერგს ზოდაპრაკვა ეკონერთოვის რამდენიმე დასის მეთაურებთან. ჩეხების დეპუტატების დასაკმაყოფილებლად, ეერბერგს განუცხადეთ, რომ შესაძლებელია ოფიტიციალის მინისტრმა კინდინეგრმა სამსახურს თავი დასნეს, რომელსაც თავი და თავი ბრალი ედება ესათა თანასწორობის უფლების მსახობის შესახებ განკარგულების გამოცემაშია. მეორეს ხეთ (ეოლფერსა და ფონ ბერეგრეის დასი) წარმომადგენლებს განუცხადებიათ, რომ თანხმა ვართ ჩეხურს ენას უფლება მიეცეს მხოლოდ ჩეხეთში, მაგრამ მორავიაში-კი არ შეიძლებოთ. ამ უკანასკნელ შეხედურა ენა შეიძლება გაუთანასწორდეს ნემეცურს მხოლოდ სოფლისა და სკოლებში. მაგრამ ჩეხები უარადდებასაც არ ჰქმეენ ნემეცებს დაბეზებას, რასაც დიდი ხანია შეაჩვეს უფრა. ეხეთი „Narodni Listy“ ამ რას ამბობს:

„ჩეხები ამის შემდეგ არადეს არ დასხდებიან სათათბიროდ ნემეცებთან ერთად, სანამ ჩეხურს ენას უფლება არ დაუბრუნდეს სასამართლოებსა და სხვა დაწესებულებაში როგორც ჩეხეთში, ისე მორავიაში. ასეთი თათბირი შეუძლებელია ამ შემთხვევაშიაც-კი, ბ-ნი კინდინეგრი რომ სამსახურიდგან გაეგდეს და სასჯელი მეტეკეთო ეეკეს, კინდ დეპუტაციებულია უკანასკნელად მიმხდარ ეუნაოების გამო. ჩეხების დეპუტატებს ისევ-და დარჩენათ, რომ კანაკრძალ ინსტრუქცია მომეტებულის ძალ-ღონით და გულმოდგინეობითო.“.

ᲘᲢᲐᲚᲘᲐ. ნიშენცებისა და ჩეხების დეპუტატების კონფერენციის უსაოფოდ ნიკელის შემდეგ, საქმის მდგომარეობა ავსტრიაში უფრო გამწვავდა. ხმა გავრცელდა, რომ სამინისტრო სამსახურიდან გადადგომას აპირებსო. მაშინვე, რიგ-კი გაიგეს, რომ კონფერენცია დაიშალა, ერთი კაცი ინსულტი ამშვიკატორმა და დადასნს ესაფარა. ამბობენ, ეთიოპიე ეთხოვის მინისტრ-პრეზიდენტს ამშვიკატორისათვის, რომ ჩეს მაგიერი კაცი მოსახეთო. ამის გარდა შანაგან სამეთა მინისტრს ეერბერგს ზოდაპრაკვა ეკონერთოვის რამდენიმე დასის მეთაურებთან. ჩეხების დეპუტატების დასაკმაყოფილებლად, ეერბერგს განუცხადეთ, რომ შესაძლებელია ოფიტიციალის მინისტრმა კინდინეგრმა სამსახურს თავი დასნეს, რომელსაც თავი და თავი ბრალი ედება ესათა თანასწორობის უფლების მსახობის შესახებ განკარგულების გამოცემაშია. მეორეს ხეთ (ეოლფერსა და ფონ ბერეგრეის დასი) წარმომადგენლებს განუცხადებიათ, რომ თანხმა ვართ ჩეხურს ენას უფლება მიეცეს მხოლოდ ჩეხეთში, მაგრამ მორავიაში-კი არ შეიძლებოთ. ამ უკანასკნელ შეხედურა ენა შეიძლება გაუთანასწორდეს ნემეცურს მხოლოდ სოფლისა და სკოლებში. მაგრამ ჩეხები უარადდებასაც არ ჰქმეენ ნემეცებს დაბეზებას, რასაც დიდი ხანია შეაჩვეს უფრა. ეხეთი „Narodni Listy“ ამ რას ამბობს:

„ჩეხები ამის შემდეგ არადეს არ დასხდებიან სათათბიროდ ნემეცებთან ერთად, სანამ ჩეხურს ენას უფლება არ დაუბრუნდეს სასამართლოებსა და სხვა დაწესებულებაში როგორც ჩეხეთში, ისე მორავიაში. ასეთი თათბირი შეუძლებელია ამ შემთხვევაშიაც-კი, ბ-ნი კინდინეგრი რომ სამსახურიდგან გაეგდეს და სასჯელი მეტეკეთო ეეკეს, კინდ დეპუტაციებულია უკანასკნელად მიმხდარ ეუნაოების გამო. ჩეხების დეპუტატებს ისევ-და დარჩენათ, რომ კანაკრძალ ინსტრუქცია მომეტებულის ძალ-ღონით და გულმოდგინეობითო.“.

, ასე ᲭᲘᲛᲔᲠᲗᲐᲜ, რომ ᲩᲔᲢᲠᲘᲜᲘᲡᲐ მეტის-მეტი სასტეკებია, ასე რომ, ᲐᲠᲐ თუ დაᲯᲔᲠᲔᲑᲘᲡ სამინისტრო, ᲐᲠᲐᲛᲘᲗ ᲗᲐᲠᲒᲚᲘᲡᲘᲗᲘᲗ ᲒᲠᲘᲜᲒᲠᲘᲡ გაკეთების ᲒᲐᲒᲔ მოᲐᲩᲔᲠᲔᲑᲡᲘᲡ. ᲗᲐᲠᲒᲚᲘᲡᲘᲗᲘᲗ ᲓᲔᲓᲘᲤᲘᲡᲘᲗ— ᲑᲐᲜᲓᲘᲜᲘᲡ შეუთᲕᲚᲔᲐ ᲩᲔᲠᲜᲘᲡ კᲔᲗᲣᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, რომ, თუ სᲘᲡᲬᲠᲐᲤᲔᲑᲘᲗᲐᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, მᲔᲒ მᲖᲐᲓᲐ ᲒᲐᲒ ᲐᲡᲘᲡᲢᲠᲔᲣᲚᲘᲡ დᲐᲯᲔᲠᲣᲚᲘ ᲑᲐᲚᲐᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ; ᲐᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲠᲔᲯᲔ ᲐᲡᲘᲡᲢᲠᲔᲣᲚᲘᲡ დᲐᲯᲔᲠᲣᲚᲘ ᲬᲐᲠᲛᲝᲒᲠᲘᲪᲮᲣᲚᲘᲐ, რომელმაც 13 საათს, და შეᲫᲚᲔᲑᲐ უᲤᲠᲝ მეტსაც, გასტანსო. ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲭᲘᲛᲔᲠᲗᲐᲜ, ᲑᲐᲜᲓᲘᲜᲘᲡ მᲐᲛᲐᲒᲚᲔ ᲝᲠᲛᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲜᲣ სᲘᲛᲨᲘᲨᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲔᲛᲘᲨᲕᲐᲠᲔᲑᲓᲐ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲐᲡᲘᲡᲢᲠᲔᲣᲚᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲝᲒᲠᲘᲪᲮᲣᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, მᲔᲒ ᲓᲦᲔᲡ 21 ᲓᲦᲔ გასᲫᲚᲝᲡ უᲛᲔᲚᲔ-უᲛᲔᲚᲔᲡᲐ.

* * *

ᲧᲕᲔᲚᲐᲖᲔᲓ ᲪᲮᲔᲚᲘ კუთხე მთელ დედამიწის ᲖᲣᲠᲒᲣᲚᲘᲡ ᲐᲠᲐᲑᲘᲗᲨᲘᲐ სპარსეთის ᲖᲦᲕᲘᲡ მახლობლᲔᲡᲐ; ᲐᲛᲘᲗᲘᲡ თუ უᲤᲠᲝ ძᲐᲚᲘᲡ არა, ნაᲚᲘᲡ არა ᲪᲮᲔᲚᲘ იქᲕᲘ მახლობლᲐᲓ მდებარე ᲑᲐᲠᲘᲒᲠᲘᲜᲘᲡ კუᲜᲫᲚᲔᲑᲘᲗᲘᲗ. იქ ტემპᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲐ 38°-ᲖᲔ (ᲪᲔᲚᲡᲘᲜᲘᲡ) კᲘᲗᲮᲘᲗ არასᲐᲓᲐᲘ არ ჩᲐᲛᲝᲜᲘᲡ, ᲮᲐᲜ და ᲮᲐᲜᲐᲠᲘ 60°-ᲛᲓᲔ ᲐᲓᲘᲡ, ᲘᲡᲘᲪ ᲩᲠᲓᲔᲚᲘᲡ. სᲮᲐ კᲐᲪᲘ, თუ არ იქᲐᲠᲗ მᲪᲔᲜᲐᲠᲔᲑᲘ, ᲐᲛ ადგილᲔᲑᲘᲡ გაᲫᲔᲚᲘᲡ არ შეუძᲚᲔᲜᲐᲡ: ᲑᲐᲠᲘᲒᲠᲘᲜᲘᲡ კუᲜᲫᲚᲔᲑᲘᲗ 75,000 კაᲪᲘ სᲘᲪᲮᲝᲕᲠᲝᲑᲡ, უᲛᲝᲐᲕᲠᲘᲡᲐᲓ არაᲜᲘ, რომᲚᲔᲗᲘᲪ საკᲣᲗᲐᲠი შᲔᲠᲘᲜ ᲰᲧᲐᲕᲗ. ეს შᲔᲠᲘᲜ ᲝᲗᲮᲯᲔᲠᲝᲗ ᲛᲝᲘᲪᲐᲕᲔᲓᲐ-რᲔᲑᲐ. ᲖᲦᲕᲘᲡ ᲜᲐᲬᲘᲠᲗᲐᲜ-კᲐ კაᲪᲘ რᲐᲛᲓᲔᲜᲘᲡᲐᲛᲔ ᲕᲘᲠᲘᲡ მᲐᲜᲫᲘᲠᲖᲔ ᲕᲘᲠ შᲔᲬᲘᲜᲓᲔᲑᲐ ᲬᲧᲐᲚᲘ.

* * *

უᲛᲐᲯᲝᲗᲣᲚᲘ ტᲔᲚᲔᲒᲠᲐᲤᲘ ᲘᲡᲘ ᲐᲠᲘᲡᲐ ᲕᲠᲪᲔᲚᲓᲔᲑᲐ თუᲠᲗᲣ, რᲝᲒᲝᲠᲪ ᲘᲐᲠᲝᲜᲘᲡᲐᲜᲘᲡ. რᲝᲒᲝᲠᲪ ᲕᲣᲬᲧᲝᲜ, ᲘᲐᲠᲝᲜᲘᲡ რᲐᲛᲓᲔᲜᲘᲡᲐᲛᲔ კუᲜᲫᲚᲔᲑᲘᲗ ᲕᲠᲪᲔᲚᲓᲔᲑᲐ ᲐᲠᲘᲡ შᲔᲣᲠᲗᲔᲚᲘ. ᲔᲡ ᲤᲝᲡᲢᲐ-ტᲔᲚᲔᲒᲠᲐᲤᲘᲡ უᲬᲧᲘᲡᲐ გადაᲣᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲐ კაᲑᲔᲚი გაᲣᲫᲗᲘᲡ და ᲘᲗᲘᲡ ნაᲪᲘᲗᲐᲜᲐᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲗᲕᲘᲗᲐᲛᲤᲠᲘᲜᲐᲕᲘ ᲡᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲐ. ᲔᲡ ᲙᲣᲜᲫᲚᲔᲑᲘ ᲔᲠᲗᲛᲐᲜᲗᲔᲑᲘᲗ 15 კილომეტრით არის დაშორებული.

* * *

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲢᲐᲢ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘ ქᲚᲐᲥᲨᲘ ᲐᲛ ᲪᲮᲝᲗᲐ ᲮᲜᲘᲡ ᲒᲐᲘᲠᲗᲕᲘᲐ ᲛᲪᲘᲠᲔ უᲪᲜᲐᲣᲠᲘ სᲐᲛᲔᲠᲘ. ᲐᲛᲘᲡ წᲘᲜᲐᲨᲔ ᲐᲛ ქᲚᲐᲥᲘᲡ საᲣᲙᲔᲗᲔᲡᲝ სასტუმᲠᲝᲨᲘ ᲩᲐᲛᲝᲛᲓᲒᲐᲠა ᲨᲝᲠᲘᲜᲓᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲯᲘᲓᲔᲑᲚᲐᲓ ᲗᲕᲘᲗ-ᲐᲡᲘᲡᲗᲘᲡ გაᲮᲜᲘᲡ ᲛᲐᲜᲫᲐᲜᲐ ᲧᲝᲛᲔᲚᲘ გᲐᲛᲐᲠᲗᲣᲚი. ᲙᲣᲛᲘᲜᲒᲘᲝᲜᲘᲔᲠᲘᲡ ᲞᲐᲞᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲯᲘᲓᲔᲑᲘᲡ დᲠᲝᲡ ᲡᲘᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲘᲡ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲐᲛ ᲪᲜᲝᲑᲘᲗ ᲛᲘᲪᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, ᲠᲐᲓᲒᲐᲜ ᲔᲠᲗᲘ ᲑᲣᲚᲔᲢᲘᲡ ᲥᲕᲔᲨ 15 ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲘᲪᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲨᲝᲠᲘᲜᲓᲔᲑᲣᲚი. ᲛᲐᲛᲘᲗᲘᲡ ᲛᲘᲪᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲣᲠᲗᲔᲚᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲦᲔᲡ ᲒᲐᲡᲕᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲡᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲚᲐᲓ ᲒᲐᲒᲠᲘᲜᲓᲔᲑᲐ.

ᲓᲐᲛᲔᲛᲬᲘᲜᲓᲐ

ᲓᲔᲓᲐᲥᲐᲪᲘᲐ ᲣᲝᲜᲯᲚᲘᲡ ᲡᲐᲨᲣᲐᲯᲝᲑᲘᲡᲐᲡ ᲭᲛᲘᲡ, რᲝᲛ ᲛᲐᲛᲐᲪᲘᲡ მᲝᲣᲬᲝᲜᲐᲡ და ᲣᲣᲜᲐᲯᲓᲔᲑᲐ დᲐᲛᲘᲡᲐᲮᲣᲠᲜᲘᲡ.

* * *

ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲛᲘᲠᲐᲜᲘᲡᲯᲕᲠᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲠᲔᲜᲘᲡ ᲗᲘᲗᲘᲡ დიᲠᲘᲜᲘᲡ რᲔᲜᲘᲡ ᲗᲘᲗᲘᲡ ᲬᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲛᲔ ᲘᲛᲬᲘᲠᲐᲜᲘ და ᲣᲣᲜᲐᲯᲓᲔᲑᲐ დᲐᲛᲘᲡᲐᲮᲣᲠᲜᲘᲡ.

მ. ნორდაუ

* * *

ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲐᲛᲘᲠᲐᲜᲘᲡᲯᲕᲠᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲠᲔᲜᲘᲡ ᲗᲘᲗᲘᲡ დიᲠᲘᲜᲘᲡ ᲠᲔᲜᲘᲡ ᲬᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲛᲔ ᲘᲛᲬᲘᲠᲐᲜᲘ და ᲣᲣᲜᲐᲯᲓᲔᲑᲐ დᲐᲛᲘᲡᲐᲮᲣᲠᲜᲘᲡ.

ᲚᲔᲡᲣᲠᲘᲫᲔ

ᲒᲠᲘᲜᲒᲠᲘᲡ-ᲑᲐᲚᲐᲢᲝᲜᲘᲡᲞᲘᲠᲘᲓᲐᲜ.

(ᲓᲐᲛᲬᲠᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ)

ᲓᲐᲛᲬᲠᲘᲚᲘ, რᲐ დᲐᲛᲬᲘᲜᲐᲕ ᲒᲐᲠᲘᲡᲙᲕᲚᲐᲕᲗ-ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲠᲔᲜᲘᲡᲬᲘᲜᲐᲠᲔ-ᲛᲔᲢᲧᲕᲔᲚᲔᲑᲘᲗ ᲒᲐᲠᲘᲡᲙᲕᲚᲐᲕᲗ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔ ᲞᲐᲠᲘᲖᲘᲓᲐᲜ ᲞᲐᲠᲝᲡᲢᲝᲠᲘᲡ ᲙᲚᲘᲜᲘᲙᲘᲡᲙᲔᲜ ᲬᲐᲜᲐᲮᲣᲚᲘᲐᲜᲘ ᲔᲚᲘᲡᲘᲡ ᲜᲐᲮᲣᲚᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲔᲠᲗᲔᲑᲐᲓ ᲓᲐᲛᲬᲠᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲜ ᲓᲐᲛᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘᲗ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲘᲜᲐᲕᲘ